

Representantforslag 32 L

(2012–2013)

fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Kari Kjønnaas Kjos, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg

Dokument 8:32 L (2012–2013)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Solveig Horne, Kari Kjønnaas Kjos, Ib Thomsen og Øyvind Korsberg om lov om endring i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (åpningstider og salg i forbindelse med helligdager)

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at § 3-4 i lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) legger noen politisk bestemte rammer for tidspunkter for tillatt salg og utlevering av alkohol. I henhold til alkoholloven kan alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 selges fra Vinmonopolets utsalg mellom kl. 8.30 og kl. 18.00 på hverdager, mens salget skal opphøre kl. 15.00 dagen før søn- og helligdager. I tillegg er salg og utlevering av alkoholholdig drikk på Vinmonopolet forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, på stemmedagene for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt med lov, samt jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften.

Gjeldende paragraf

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. § 3-4 lyder:

«§ 3-4. *Tidsinnskrenkninger for salg fra AS Vinmonopolets utsalg*

Salg fra AS Vinmonopolets utsalg kan skje fra kl. 08.30 til kl. 18.00. På dagen før søn- og helligdager skal salget opphøre kl. 15.00. Dette gjelder ikke dagen før Kristi Himmelfartsdag. Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg kan likevel ikke være lengre

enn fastsatt salgstid for annen alkoholholdig drikk i kommunen.

Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg fastsettes av departementet. Departementet kan bestemme at salgstiden skal begrenses til ukens 5 første hverdager.

Salg fra AS Vinmonopolets utsalg er forbudt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai, jul-, nyttårs-, påske- og pinseaften og på stemmedagene for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og på folkeavstemning vedtatt ved lov.»

Debatt om temaet

Nylig har representanter for andre partier enn Fremskrittspartiet tatt til orde for å endre lovgivningen på området. Dette mener forslagsstillerne er svært positivt, og ønsker slike initiativ velkomne. Det er ønskelig at det ikke kun blir med honnørordene i media, men at initiativet også følges opp i praksis. I den anledning vises det til at bl.a. regjeringspartiene i 2012 stemte imot Fremskrittspartiets forslag i Innst. 206 L (2011–2012) jf. Dokument 8:36 L (2011–2012), og at de signalene som i ettertid har kommet fra bl.a. de parlamentariske lederne for Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti i så måte representerer en radikal holdningsendring i et spørsmål som Fremskrittspartiet har satt søkelys på gjentatte ganger. For eksempel kan Dagens Næringsliv melde at Arbeiderpartiets parlamentariske leder Helga Pedersen mener

«det er viktig å fjerne regler som er vanskelig – for ikke å si umulig – å forklare.»

mens Sosialistisk Venstrepartis parlamentariske leder Audun Lysbakken flere steder siteres på at

«forbudet er bare egnet til å gi høyresiden ammunisjon».

Også Senterpartiets Lars Peder Brekk uttrykker liten forståelse for dagens lovverk, og det ser i det hele tatt lyst ut med hensyn til å få til en bred enighet om å endre disse reglene.

Vurdering

Lovens bestemmelser har gjentatte ganger ført til debatt og forargelse, og bl.a. gjelder dette perioder med mange helligdager, som påske og jul. Her gir dagens regelverk en del kompliserte utslag, hvor folk som ønsker å kjøpe vin til påskeaften, akevitt til julemiddagen, en kraftig øl til en sosial samling 2. juledag eller rett og slett ønsker å kjøpe inn alkoholholdig drikk for nytelsens del, får utfordringer med å forholde seg til logistikken. Lovteksten er riktignok tydelig i seg selv, men svært få mennesker konsulterer Norges Lover før handlerunden. Det er derfor lett å forstå forargelsen når man eksempelvis innser at Vinmonopolet er stengt når den siste akevitten skal kjøpes inn før julemiddagen tilberedes. Forslagsstillerne mener at regelverket, slik det er i dag, er både ulogisk og ufornuftig, da det ikke ser ut til å skape annet enn hoderysting og irritasjon hos de som rammes.

Forslagsstillerne mener at man må tilnærme seg temaet åpningstider fra en prinsipiell side. Forslagsstillerne vil her vise til Innst. O. nr. 56 (2002–2003) fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred mv. I denne saken gikk den daværende regjeringen (Bondevik II) inn for å oppheve lov 26. juni 1998 nr. 43 om åpningstider for utsalgssteder (åpningstidsloven). Forslagsstillerne viser blant annet til at det i innstillingen heter:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil si seg enig med departementet i at tilbud og etterspørsel egner seg bedre enn lovverket til å regulere åpningstidene. En oppheving av loven vil gi mer fleksible tilpasninger, som naturlig vil variere med bransjetype, sted, lokale forhold osv. En av fordelene ved oppheving av åpningstidsloven er at man fjerner de konkurransevridninger som har vært følgen av at enkelte typer utsalg har vært unntatt fra de åpningstidsbegrensninger som har rådet.»

Forslagsstillerne mener dette synet bør legges til grunn for lovgivning på området; tilbud og etterspørsel egner seg bedre enn lovverk til å regulere åpningstiden. Dette er tilfellet alle dager i uken, ikke kun på hverdager.

Konklusjon

Forslagsstillerne mener all fornuft og respekt for landets innbyggere tilsier at lovverket knyttet til helligdagssalg og omsetning av alkohol er modent for modernisering. Det vises her til at forslag om endringer i lovverket allerede har blitt fremmet flere ganger, at departementet allerede for ti år siden mente at tilbud og etterspørsel var det beste middelet for å regulere åpningstider, og at det i dag ser ut til å være tverrpolitisk enighet om en åpningstidsreform mellom ledelsene i de store partiene. Når forståelsen for slike detaljreguleringer ikke er til stede, blir helhetsinntrykket at forlagsstillerne ikke kan forsvare videre detaljreguleringer på dette området.

Forslag

På dette grunnlag fremmes følgende

f o r s l a g :

Vedtak til lov

om endringer i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

I

I lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. skal § 3-4 lyde:

§ 3-4 *Tidsinnskrenkning for salg fra AS Vinmonopolets utsalg*

Salg fra AS Vinmonopolets utsalg kan skje fra kl. 08.30 til kl. 18.00.

Åpningstiden for AS Vinmonopolets utsalg fastsettes av *departementet*.

II

Loven trer i kraft straks.

9. januar 2013